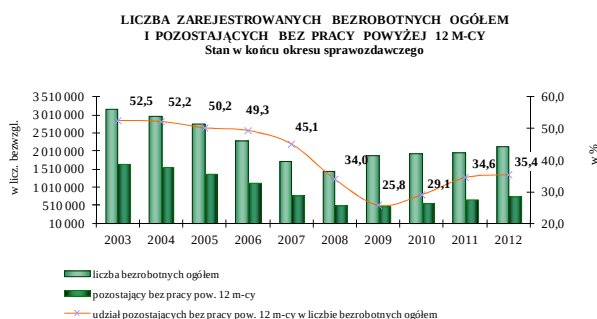

BEZROBOTNI POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY OD MOMENTU ZAREJESTROWANIA SIĘ ORAZ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W 2012 ROKU

I. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się¹

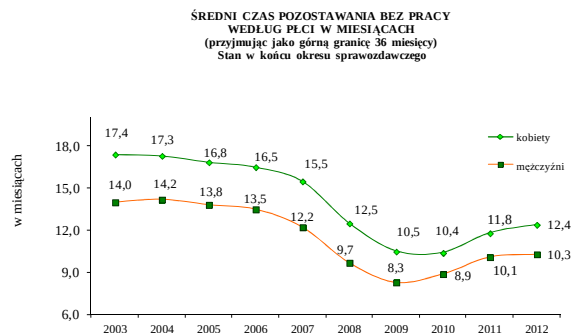
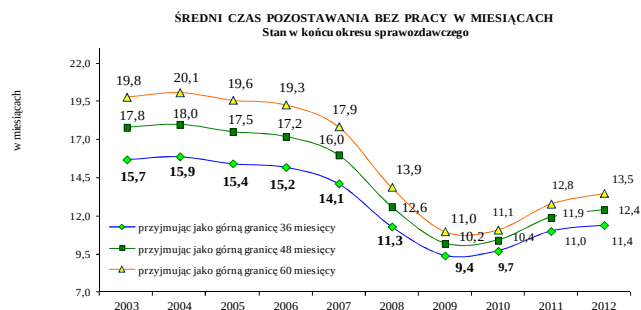
Jednym z najgroźniejszych zjawisk występujących na rynku pracy jest długie, ponad 12 miesięczne pozostawanie bez pracy.

W końcu 2012 r. roku w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 2 136,8 tys. osób pozostających bez pracy, w tym co trzecia osoba, tj. 35,4% pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (757,2 tys. zarejestrowanych osób). W latach 2003-2006 co drugi bezrobotny pozostawał w rejestrach ponad 12 miesięcy. W skali ostatniego roku przy wzroście bezrobocia ogółem o 7,8% liczba pozostających bez pracy ponad rok zwiększyła się o 10,5%.

Niepokojący pozostaje fakt utrzymywania się wysokiej liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy powyżej 24 miesięcy. Liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszała się od 2004 r. do 2010 r. ale w 2011 i 2012 roku odnotowano wzrost. W końcu 2012 r. w grupie najdłużej oczekujących na podjęcie zatrudnienia znalazło się 380,7 tys. osób, tj. 17,8% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do 2011 r. wzrost wyniósł 77,3 tys. osób tj. 25,5%.

Średni czas pozostawania bez pracy ulegał systematycznemu spadkowi od 2005 r. aż do roku 2009. W latach 2010-2012 zauważamy niewielki wzrost. Przyjmując, jako górną granicę czasu pozostawania bez pracy przez osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach 36 miesięcy, średni czas pozostawania bez pracy wyniósł w końcu 2012 r. 11,4 miesiąca wobec 11 miesięcy przed rokiem.

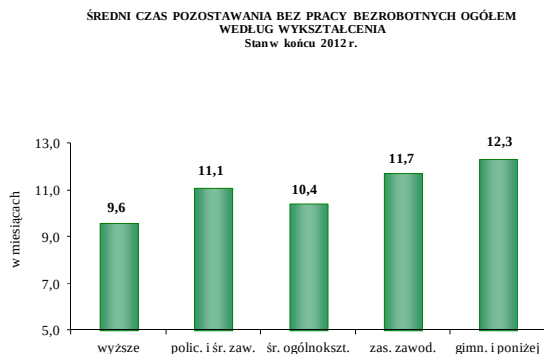
Jeśli zwiększona zostanie górna granica czasu pozostawania bez pracy do 48 miesięcy wówczas średni czas pozostawania bez pracy wyniósł 12,4 miesiąca. Przy zwiększeniu górnej granicy do 60 miesięcy czas ten wydłuży się do 13,5 miesiąca. Dla potrzeb niniejszej analizy przyjęto 36 miesięcy jako górną granicę czasu pozostawania bez pracy.

Podstawowym czynnikiem różnicującym czas pozostawania bez pracy jest płeć. Średni czas pozostawania w statystykach bezrobotnych ko-

¹ W ramach statystyki publicznej od 1993 r. w okresach kwartalnych gromadzone są informacje dotyczące osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy (tj. od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy, obliczony w pełnych miesiącach).

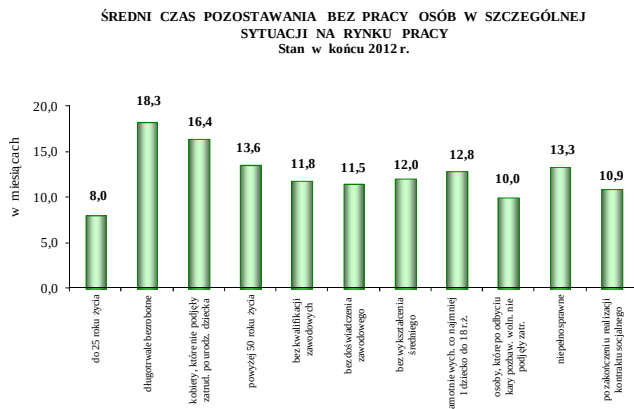
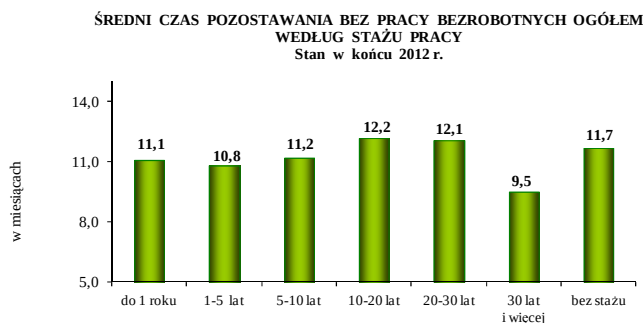
biet wyniósł w końcu 2012 r. 12,4 miesiąca, wobec 10,3 miesiąca wśród mężczyzn. Zatem mężczyźni poszukiwali zatrudnienia 2,1 miesiąca krócej niż kobiety. Również osoby zamieszkałe w miastach są w korzystniejszej sytuacji. W końcu 2012 r. średni czas pozostawania bez pracy bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł 11,7 miesięcy, a dla zamieszkałych w mieście wyniósł 11,1 miesiąca.

Średni czas pozostawania bez pracy zależny był również od wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych. **Niższy wiek i wyższy poziom wykształcenia zmniejszają prawdopodobieństwo pozostawania bez pracy powyżej 12 miesięcy, ale nie wykluczają tego długotrwale bezrobociem zagrożone są także osoby wykształcone i młode.**

kształceniem gimnazjalnym i poniżej pozostawali w statystyce bezrobocia 12,3 miesiąca. Oznacza to, że osoby legitymujące się dyplomami wyższych uczelni 2,7 miesiąca krócej poszukiwały zatrudnienia niż bezrobotni z najniższym poziomem wykształcenia. Istotne jest, że osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące krócej pozostawały bez pracy (10,4 miesiąca) niż osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (11,1 miesiąca), czy zasadniczym zawodowym (11,7 miesiąca).

Z kolei staż pracy nie wpływa bezpośrednio na czas pozostawania bez pracy. W końcu 2012 r. najdłuższy czas pozostawania bez pracy dotyczył osób posiadających staż pracy od 10-20 lat, którzy średnio 12,2 miesiąca znajdowali się w ewidencji bezrobotnych oraz ze stażem 20 do 30 lat - 12,1 miesiąca. Natomiast najkrócej pozostawały bez pracy osoby ze stażem 30 lat i więcej - 9,5 miesiąca, zaś bezrobotni nie posiadający stażu pracy byli zarejestrowani średnio przez 11,7 miesiąca.

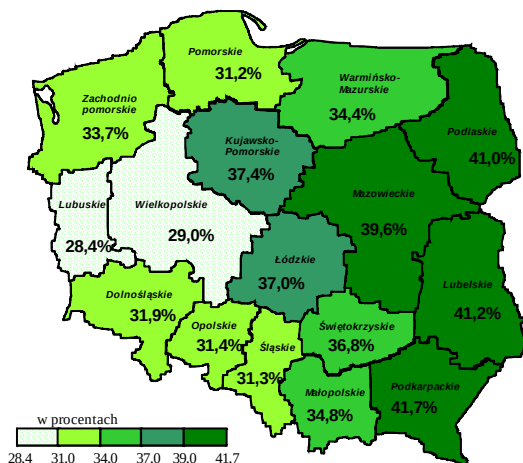
podjęły zatrudnienia (10,0 miesięcy) oraz bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (10,9 miesiąca). W porównaniu do 2011 r. we wszystkich grupach bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano wzrost średniego czasu pozostawania w ewidencji bezrobotnych (od 0,1 miesiąca do 0,9 miesiąca).

Terytorialne zróżnicowanie

Poziom bezrobocia jest zróżnicowany w poszczególnych regionach kraju. Najwyższa liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2012 r. znajdowała się w województwie, w którym zarejestrowanych było też najwięcej bezrobotnych ogółem, czyli mazowieckim (107,7 tys. osób). Najmniejszą

UDZIAŁ POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY W LICZBIE
BEZROBOTNYCH OGÓŁEM W WOJEWÓDZTWIE
(w procentach)

Stan w końcu 2012 r.

liczbę zaś zarejestrowano w województwach: opolskim (16,3 tys. osób) i lubuskim (17,2 tys. osób). Województwa te charakteryzują się również najmniejszą liczbą osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

W końcu 2012 r. **odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 28,4% w województwie lubuskim do 41,7% w podkarpackim.**

Rozpiętość wskaźnika udziału bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w danym województwie w liczbie ogółem zarejestrowanych w województwie wyniosła w końcu 2012 r. 13,3 pkt. proc., a tym samym zmalała o 1,2 pkt. proc. w stosunku do rozpiętości odnotowanej w końcu 2011 r. (14,5%).

Odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy kształtował się w przedziale od 14,1% w powiecie świebodzińskim (lubuskie)

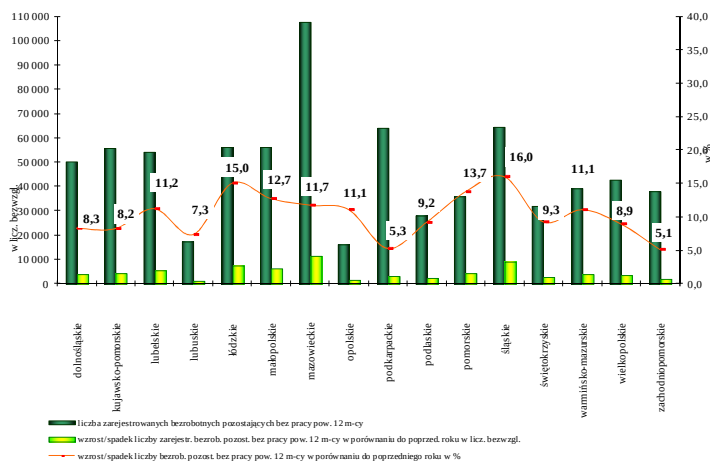
do 56,6% w M. Przemyśl (podkarpackie). Rozpiętość tego wskaźnika wyniosła zatem 42,5 pkt. proc. wobec 48,4 pkt. proc. w końcu 2011 r. Najwięcej powiatów o najwyższych udziałach pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy znajdowało się w województwach mazowieckim, podkarpackim i śląskim, zaś w najlepszej sytuacji pozostawali bezrobotni w powiatach zachodniej Polski.

Spośród 379 powiatów w Polsce 195 z nich klasyfikowało się poniżej średniej krajowej (35,4%) udziału osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie zarejestrowanych. Powyżej średniej pod tym względem znajdowały się 184 powiaty. W dziesięciu powiatach udział ten nie przekroczył 20%. W porównaniu z rokiem 2011 kiedy to 19 powiatów klasyfikowało się w przedziale do 20% jest to zmiana na niekorzyść.

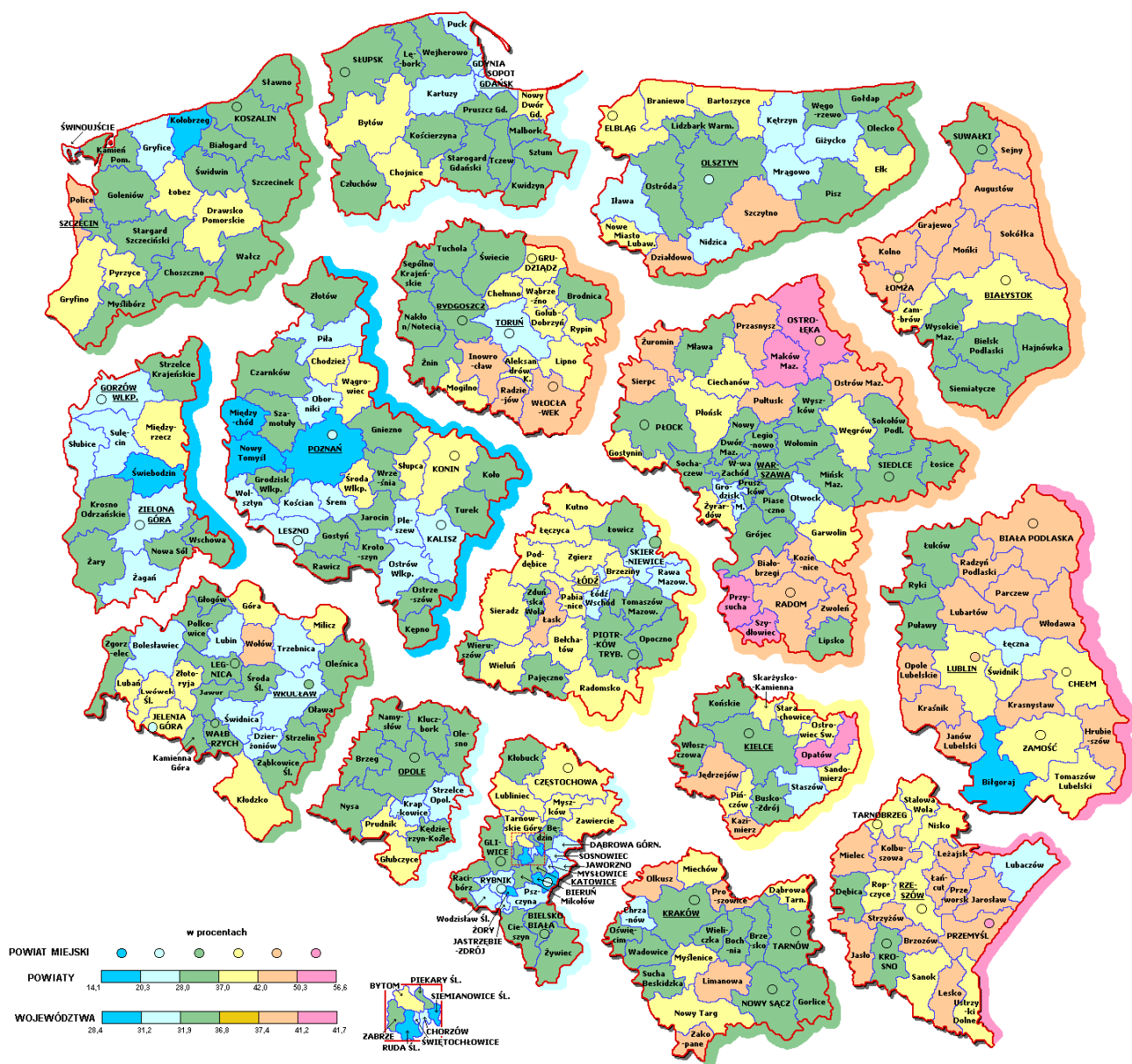
Najniższe udziały odnotowano w powiecie świebodzińskim (14,1%), międzychodzkiem (14,7%) i nowotomyskim (15,0%).

Najwyższy odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy przekraczający 50% odnotowano w M. Przemyśl (56,6%), powiecie przysuskim (55,3%), makowskim (53,7%), szydlowieckim (51,5%), opatowskim (51,4%) oraz ostrołęckim (50,3%).

ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POZOSTAJĄCY BEZ PRACY
POWYŻEJ 12 MIESIĘCY WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Stan w końcu 2012 r.

Udział osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2012 r.

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
Najwyższa wartość w %	41,6	41,7	54,9	56,6
Najniższa wartość w %	27,1	28,4	6,5	14,1
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	14,5	13,3	48,4	42,5

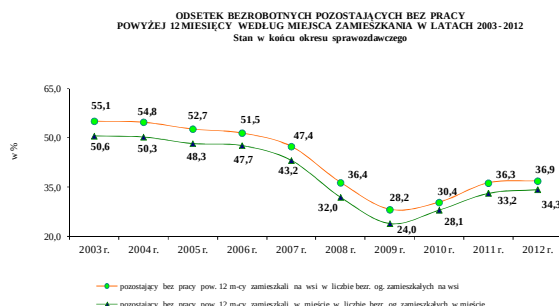
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkali na wsi i w mieście

Analogenicznie jak w populacji bezrobotnych ogółem, również **wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, dominują mieszkańcy miast. W końcu 2012 r. wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkali na wsi stanowili 45,8%, w tym samym czasie w liczbie bezrobotnych ogółem mieszkańcy wsi stanowili 43,9%.**

W końcu 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 939 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym 346,7 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. W tym samym okresie w ewidencji było 1 197,8 tys. bezrobotnych mieszkańców miast, z czego 410,5 tys. pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

W końcu 2012 r. liczba bezrobotnych poszukujących zatrudnienia od ponad roku zwiększyła się o 10,5% w stosunku do końca 2011 r. przy czym wzrost liczby zamieszkałych na wsi był niższy i wyniósł 9,3% wobec wzrostu liczby pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkałych w mieście o 11,5%. Warto zaznaczyć, że w tym samym czasie liczba bezrobotnych ogółem wzrosła o 7,8%.

Od kilku lat systematycznie zmniejszał się udział osób bezrobotnych zarówno w mieście jak i na wsi pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie bezrobotnych ogółem. W końcu 2009 w liczbie zarejestrowanych mieszkańców wsi 28,3% pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, natomiast wśród bezrobotnych mieszkańców miast wskaźnik ten wynosił 24%. W roku 2010 odnotowano jednak wzrost odsetka poszukujących pracy ponad rok, zarówno na wsi (do 30,4%), jak i w mieście do (28,1%), podobnie jak w 2011 r., gdzie na wsi wystąpił wzrost do 36,3%, a w mieście do 33,2%. W 2012 r. wskaźnik ten utrzymał się na podobnym poziomie choć z wyraźną tendencją wzrostową zarówno na wsi – 36,9%, jak i w mieście – 34,3%.

Również to **mieszkańcy wsi dłużej pozostają w ewidencji urzędów pracy.** W końcu 2012 r. mieszkańcy wsi średnio o 0,5 miesiąca dłużej niż mieszkańcy miast pozostawali bez pracy (11,7 miesiąca wobec 11,1 miesiąca).

Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkali na wsi są młodsi od zamieszkałych w mieście tj. w końcu 2012 r. 46,8% bezrobotnych od ponad roku na wsi miało mniej niż 35 lat (wobec 34,7% wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkałych

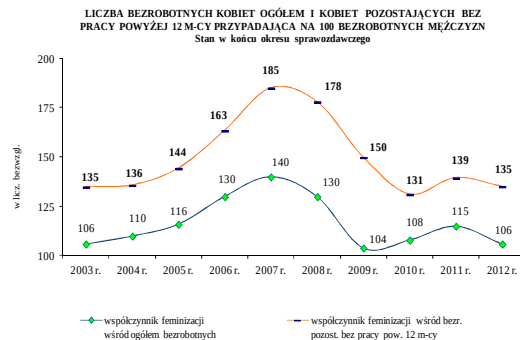
w mieście).

Z kolei bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy zamieszkali w mieście są lepiej wykształceni niż na wsi. Wykształceniem wyższym w końcu 2012 r. legitymowało się 11,7% pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkałych w mieście wobec 6,9% na wsi. Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiadało 22,8% długotrwale bezrobotnych z miast (na wsi 19,9%), natomiast wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej posiadało 55,3% osób bezrobotnych zamieszkałych w mieście (na wsi 64,9%). Fakt ten wiąże się z relatywnie gorszym poziomem wykształcenia bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według płci

W końcu 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 435,4 tys. kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy i 321,8 tys. mężczyzn.

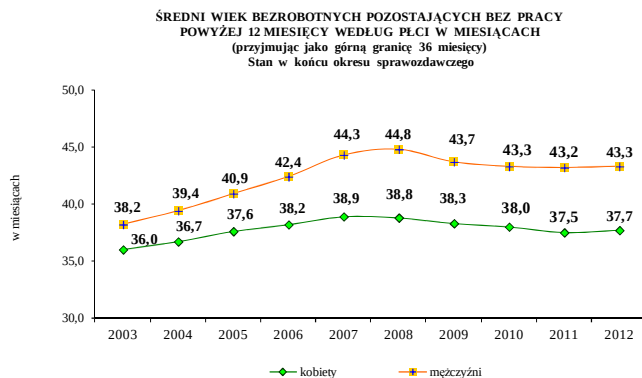
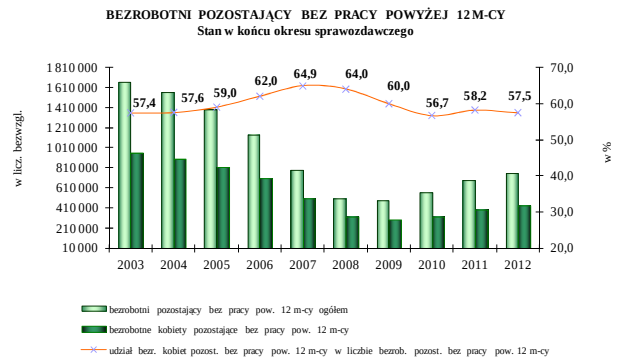
Współczynnik feminizacji wśród pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy wyniósł 135, zaś wśród bezrobotnych ogółem na 106 kobiet przypadło 100 mężczyzn.

Na uwagę zasługuje fakt, że **liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowana w końcu 2012 r. była przeszło 54% niższa od największej w historii bezrobocia po 1993 r. odnotowanej w końcu I kwartału 2004 r.** (967,0 tys. osób).

W porównaniu do końca 2011 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w tej grupie wzrosła o 9,1% (tj. o 36,4 tys. osób). W końcu 2012 r. wśród zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy mężczyzn odnotowano wzrost o 35,6 tys. osób do poziomu 321,8 tys. osób (tj. o 12,5%). Warto dodać, że liczba bezrobotnych kobiet ogółem wzrosła w tym czasie o 3,7%, a wśród mężczyzn odnotowano wzrost o 12,5%.

W końcu 2012 r. wśród bezrobotnych ogółem kobiety stanowiły **51,4% zarejestrowanych, zaś w grupie osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy było 57,5% kobiet** (tj. o 0,7 pkt. proc. mniej niż w końcu 2011 r.) W grupie 380,7 tys. osób bezrobotnych, którzy najdłużej, czyli ponad 2 lata, oczekiwali na podjęcie zatrudnienia, kobiety stanowiły 59,7%. Oznacza to, że 6 na 10 bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy od ponad 24 miesięcy stanowiły kobiety.

Analiza średniego czasu pozostawania bez pracy pokazuje, że **kobiety w końcu 2012 r. pozostawały w ewidencji urzędów pracy średnio 2,1 miesiąca dłużej niż mężczyźni** mimo faktu, że są one młodsze i lepiej wykształcone.

Średni wiek zarejestrowanych w urzędach pracy kobiet (36,1 roku) był niższy niż bezrobotnych mężczyzn (39,1 roku) o 3 lata. **Kobiety pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2012 r. były o 5,6 roku młodsze od mężczyzn** (odpowiednio 37,7 roku do 43,3 roku).

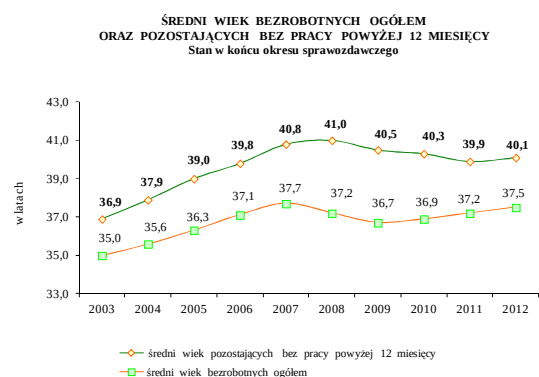
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wieku.

Zachodzące zmiany demograficzne mają odbicie w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych, gdzie coraz wyraźniej zauważalny jest proces starzenia się bezrobotnych, choć proces ten wyhamował w 2009 r. **W 2000 r. średni wiek zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 33,7 rok, w końcu 2012 r. zwiększył się do 37,5 (wzrost o 3,8 roku).** W przypadku osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wskaźnik ten zwiększył się z 35,5 do 40,1 roku (wzrost o 4,6 roku). Osoby długotrwale bezrobotne były zatem o 2,6 roku starsze niż bezrobotni ogółem.

Wzrost średniego wieku bezrobotnych wynika ze zmieniającej się struktury bezrobocia. Oczywiście nie jest to zjawiskiem zaskakującym na tle zachodzących zjawisk demograficznych.

W porównaniu do 2011 roku średni wiek bezrobotnych ogółem zwiększył się o 0,3 miesiąca, a pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania wzrósł o 0,2 miesiąca.

Specyficzną kategorią osób bezrobotnych od ponad roku jest młodzież. Jest to subpopulacja wymagająca szczególnej uwagi zważywszy, że osoby te dopiero osiągają wiek zdolności do pracy i dlatego też znalezienie się w sytuacji długotrwałego pozostawania bez pracy w tej grupie wiekowej jest ze społecz-

nego punktu widzenia zjawiskiem szczególnie niepokojącym. W końcu 2012 r. w ewidencji urzędów pracy znajdowało się 94,1 tys. osób w wieku 18-24 lata, które pozostawały bez pracy powyżej 12 miesięcy. Stanowi to 12,4% ogółu bezrobotnych od ponad 12 miesięcy.

W końcu 2012 r. najbardziej liczną grupę w ogółem zarejestrowanych (29,4%) stanowiły osoby 25-34 lata. Wśród pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowane były również osoby w wieku 25-34 lata (27,8%) w liczbie 210,6 tys. osób.

W porównaniu do 2011 r. liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zwiększyła się o 72 tys. osób, tj. 10,5%. Największy wzrost odnotowano w grupie wiekowej 25-34 lata i wyniósł on 21,7 tys. osób, co oznacza 11,5% zmianę oraz wśród osób w wieku 35-44 lata o 21,2 tys. osób, tj. 15,0%. Największy względny wzrost dotyczył najstarszych bezrobotnych od ponad rok, których liczba wrosła o 24,3%.

Najbardziej narażone na pozostawanie bez pracy ponad 12 miesięcy są osoby w starszych grupach wiekowych, świadczy o tym zarówno średni czas pozostawania bez pracy, jak również udział bezrobotnych zarejestrowanych ponad rok w poszczególnych grupach wiekowych. Odsetek ten wzrasta wraz z wiekiem bezrobotnych. Udział pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogółem bezrobotnych kształtuje się od 22,2% w grupie 18-24 lata do 50,3% wśród bezrobotnych w wieku 60-64 lata.

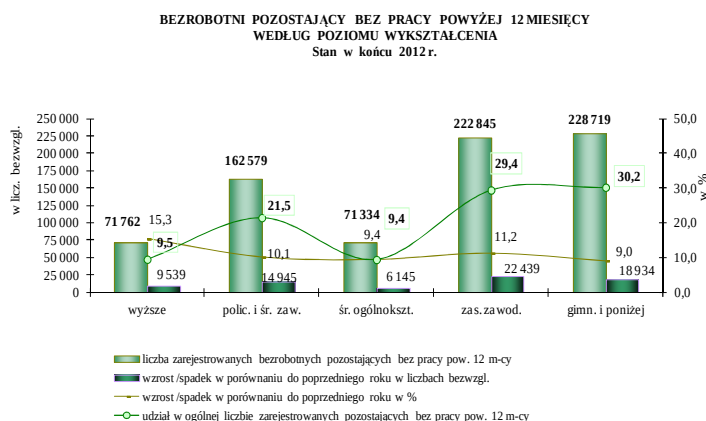
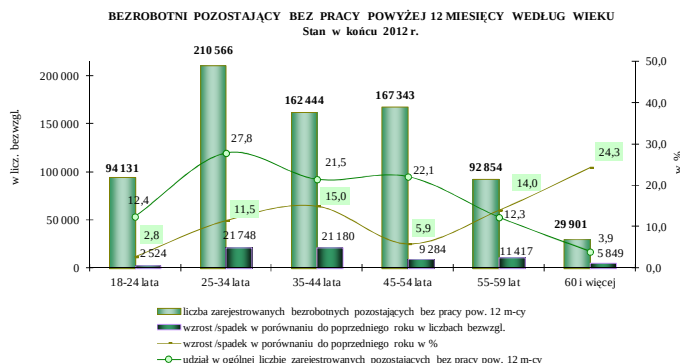
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wykształcenia

Podobnie, jak wśród bezrobotnych ogółem, tak i wśród pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najmniej jest osób legitymujących się dyplomami wyższych uczelni. W końcu 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 71,8 tys. bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy z wykształceniem wyższym co stanowiło 9,5% pozostających bez pracy powyżej roku. Wśród bezrobotnych ogółem osoby legitymujące się dyplomami wyższych uczelni stanowiły 11,7%.

Najmniejsze szanse na rynku pracy mają osoby legitymujące się najniższym poziomem wykształcenia. W końcu omawianego okresu w ewidencji urzędów pracy było 451,6 tys. osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe, stanowiły one 59,6% ogółu zarejestrowanych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Niepokojąca jest także sytuacja osób zarejestrowanych ponad 12 miesięcy posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe - 162,6 tys. osób tj. 21,5% bezrobotnych od ponad rok.

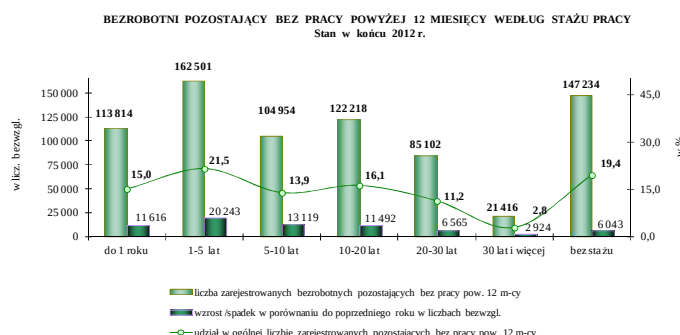
Dane statystyczne pokazują, że **im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsze prawdopodobieństwo długiego pozostawania bez pracy. W końcu omawianego okresu wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 28,6%, natomiast wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym 36,9% oraz 39,2 wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.** Ważny jest fakt, że niższy odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występuje w grupie osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (31,5%) niż w grupie osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (34,4%). Może to świadczyć o tym, że zdobycie wykształcenia policealnego jest jedynie przedłużeniem edukacji, ale nie zwiększa szans na rynku pracy. Jednocześnie osoby posiadające ściśle określony zawodowy profil wykształcenia średniego są mniej chętnie zatrudniane niż osoby z wykształceniem ogólnokształcącym.

Podkreślić należy, że w odniesieniu do stanu z końca 2011 r. liczba długotrwale bezrobotnych zwiększyła się we wszystkich grupach, najwyższy wzrost odnotowano, wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej (odpowiednio o 22,4 tys. osób tj. 11,2% oraz o 18,9 tys. osób tj. 9%). Niższy wzrost odnotowano wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 14,9 tys. osób, tj. o 10,1%). Najniższy wzrost odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 6,1 tys. osób, tj. 9,4%). Wśród osób z wyższym wykształceniem odnotowano najwyższy względny wzrost bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy tj. o 15,3% (9,5 tys. osób).

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według stażu pracy

W końcu 2012 r. wśród osób bezrobotnych ogółem, jak i pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy dominowały osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat. Wśród bezrobotnych od ponad roku było 162,5 tys. osób ze stażem pracy od 1 do 5 lat co stanowiło 21,5% pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Drugą bardzo liczną grupą były osoby bez stażu pracy – 147,2 tys. osób tj. 19,4%. Kategorie te dotyczą przede wszystkim ludzi młodych i dopiero wchodzących na rynek pracy. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 21,4 tys. osób, tj. 2,8% bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W końcu 2012 r. na znalezienie się w grupie pozostających bez pracy ponad rok najbardziej narażone były osoby ze stażem pracy od 10 do 20 lat oraz 20 do 30 lat, gdyż w grupach tych odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł odpowiednio 38,7% oraz 38,1%. Najmniejsze udziały pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w grupach bezrobotnych z ponad 30 letnim stażem pracy – 26% oraz ze stażem pracy od 1 do 5 lat, gdzie wskaźnik ten przyjął wartość 33,2%.

W 2012 r. w porównaniu do stanu z końca 2011 r. wzrost poziomu bezrobocia odnotowywany został we wszystkich grupach, przy czym najwyższy bezwzględny wzrost dotyczył osób ze stażem pracy od 1 do 5 lat (o 20,2 tys. osób, tj. 14,2%) oraz ze stażem pracy od 5 do 10 lat – 13,1 tys. osób tj. 14,3%. Natomiast najniższy bezwzględny wzrost dotyczył osób ze stażem pracy ponad 30 letnim i wyniósł 2,9 tys. osób. tj. 15,8%.

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej

W końcu 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 1 739,8 tys. osób poprzednio pracujących, w tym 610,0 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowiło 35,1% ogółu zarejestrowanych poprzednio pracujących. Bez pracy do 1 miesiąca pozostawało 175,7 tys. osób poprzednio pracujących, a 954,1 tys. osób poszukiwało zatrudnienia od 1 do 12 miesięcy.

W porównaniu do końca 2011 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących wzrosła o 151,5 tys. osób tj. o 9,5%, natomiast liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy poprzednio pracujących wzrosła o 66,0 tys. osób, tj. o 12,1%.

Najwięcej bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok przed zarejestrowaniem pracowało w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 127,5 tys. osób tj. 20,9% bezrobotnych od ponad roku poprzednio pracujących oraz w sekcji handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 107,2 tys. osób, tj. 17,6%.

Najmniej osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy pracowało przed zarejestrowaniem się w sekcji organizacje i zespoły eksterytorialne – 70 osób.

Wśród bezrobotnych dotychczas nie pracujących w liczbie 397,0 tys. osób było 147,2 tys. osób pozostających bez pracy ponad rok, co stanowiło 37,1% zarejestrowanych bezrobotnych dotychczas nie pracujących.

Należy zauważyć, że w porównaniu do końca 2011 r. jedynie w przypadku sekcji organizacje i zespoły eksterytorialne nie odnotowało wzrostu liczby bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy ponad rok. W pozostałych sekcjach nastąpił wzrost. Największy bezwzględny wzrost odnotowano

w sekcji handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle (o 13,6 tys. osób tj. o 14,5%), przetwórstwo przemysłowe (o 10,3 tys. osób, tj. o 8,7%) oraz w budownictwie (o 8,1 tys. osób, tj. o 17,3%)

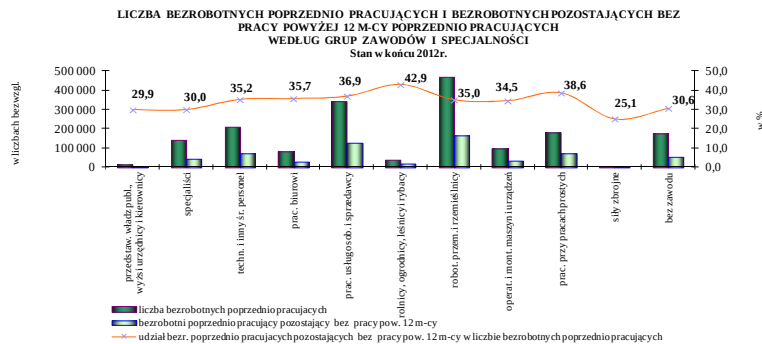
WYSZCZEGÓLNIENIE	Zarejestrowani bezrobotni w końcu 2012 r.		
	ogółem	w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
	w liczbach bezwzględnych		w % do ogółem
Ogółem	2 136 815	757 239	35,4
z tego:			
dotychczas nie pracujący	396 973	147 234	37,1
poprzednio pracujący	1 739 842	610 005	35,1
z tego w sekcjach:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50 354	20 088	39,9
Górnictwo i wydobywanie	4 981	1 659	33,3
Przetwórstwo przemysłowe	338 990	127 529	37,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4 827	1 643	34,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	15 531	5 952	38,3
Budownictwo	181 419	54 791	30,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	296 896	107 221	36,1
Działalność zw. z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	52 907	17 263	32,6
Transport i gospodarka magazynowa	43 663	14 412	33,0
Informacja i komunikacja	10 327	3 470	33,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	19 630	6 807	34,7
Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	14 253	5 729	40,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	36 191	11 593	32,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	74 846	21 160	28,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	89 279	38 799	43,5
Edukacja	40 136	14 912	37,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	38 555	15 342	39,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	21 215	7 432	35,0
Pozostała działalność usługowa	105 273	37 023	35,2
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	5 648	2 537	44,9
Organizacje i zespoły eksterytorialne	224	70	31,3
Działalność niezidentyfikowana	294 697	94 573	32,1

Odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących w poszczególnych sekcjach kształtował się od 28,3% w sekcji działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca do 44,9 w sekcji gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników.

Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności.

W końcu 2012 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych najmniej było osób posiadających zawody mieszczące się w grupie „siły zbrojne” – 1,1 tys. osób, z czego 225 osób pozostawało bez pracy ponad rok. Kolejną grupą byli „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – 12,6 tys. zarejestrowanych bezrobotnych z czego 3,7 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowiło 29,7% bezrobotnych w tej grupie zawodowej.

Trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach. Wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowana była grupa „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 164,1 tys. osób tj. 26,9% ogółu poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W końcu 2012 r. w najkorzystniejszej sytuacji na rynku pracy pod względem odsetka pozostających bez pracy ponad rok byli bezrobotni żołnierze, gdyż w grupie poprzednio pracujących w siłach zbrojnych osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy stanowiły 25,1%, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy-29,9% oraz „specjaliści” – 30,0%.

Najwyższy odsetek osób bezrobotnych ponad rok wśród poprzednio pracujących

wych w danej grupie wystąpił w grupach: „pracownicy przy pracach prostych” – 38,6% poprzednio pracujących bezrobotnych w tej grupie zawodowej, oraz „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – 42,9%.

W końcu 2012 r. zarejestrowanych było 52,7 tys. osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy bez zawodu, co stanowiło 8,6% osób poprzednio pracujących zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. Wśród osób poprzednio pracujących i nie posiadających zawodu 30,6% pozostawało bez pracy ponad rok, podczas gdy wśród bezrobotnych posiadających zawody odsetek ten wyniósł 35,6%.

W pierwszych 15 zawodach w malejącym rankingu zawodów według liczby bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się było 213,4 tys. bezrobotnych poszukujących zatrudnienia ponad rok, co stanowiło 38,3 ogółu bezrobotnych od ponad 12 miesięcy poprzednio pracujących i posiadających zawód.

W wymienionym rankingu najwyższy odsetek osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w zawodach: sprzątaczką biurową (45,6%), technik prac biurowych (44,3%), krawiec (43,8%) oraz robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (43,4%). Natomiast najniższy odsetek w tej kategorii odnotowano w zawodach: magazynier i fryzjer (po 31,5%).

Ranking zawodów według liczby pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2012 r.

Zawód	Bezrobotni ogółem		Bezrobotni poprzednio pracujący		w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		
	w liczbach bezwzgl.	Ranking	w liczbach bezwzgl.	Ranking	w liczbach bezwzgl.	Ranking	w % poprzednio pracujących
Ogółem	2 136 815		1 739 842		610 005		35,1
Bez zawodu	409 649		172 211		52 696		30,6
Posiadający zawód	1 727 166		1 567 631		557 309		35,6
w tym:							
Sprzedawca	167 878	1	164 083	1	62 877	1	38,3
Ślusarz	46 930	2	44 695	2	15 812	2	35,4
Robotnik gospodarczy	36 429	6	36 108	5	14 659	3	40,6
Technik ekonomista	41 582	3	33 646	6	13 168	4	39,1
Krawiec	33 996	7	29 856	7	13 073	5	43,8
Robotnik budowlany	37 759	5	37 482	3	12 475	6	33,3
Murarz	38 165	4	36 585	4	12 271	7	33,5
Kucharz	33 405	8	29 233	8	11 392	8	39,0
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	23 564	11	23 240	10	10 095	9	43,4
Sprzątaczką biurową	22 332	12	22 122	11	10 088	10	45,6
Szwaczka	24 285	10	23 974	9	9 997	11	41,7
Technik prac biurowych	20 911	13	20 116	13	8 911	12	44,3
Technik mechanik	25 658	9	22 093	12	7 110	13	32,2
Magazynier	18 315	17	18 223	14	5 736	14	31,5
Fryzjer	20 048	14	18 170	15	5 723	15	31,5

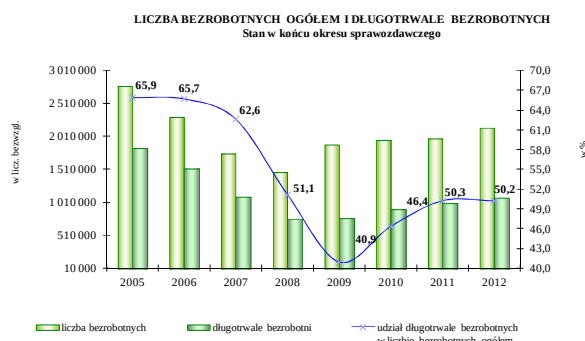
Bezrobotni w zawodzie sprzedawca zajmowali pierwszą lokatę w malejącym rankingu według liczby bezrobotnych ogółem, bezrobotnych poprzednio pracujących oraz bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. W końcu 2012 r. w ewidencji bezrobotnych było 62,9 tys. osób poprzednio pracujących sprzedawców pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. 11,3% bezrobotnych od ponad roku, którzy pracowali przed nabyciem statusu bezrobotnego i posiadali zawód.

Na dalszych pozycjach uplasowali się: ślusarze – 15,8 tys. osób (2,8%) oraz robotnicy gospodarczy – 14,7 tys. osób (2,6%).

* * *

II. Długotrwale bezrobotni

Dane dotyczące osób długotrwale bezrobotnych według definicji zawartej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 2 ust.1 pkt 5) obejmują szerszą grupę osób niż tylko pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

Zgodnie z art. 2. ust.1 pkt 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bezrobotną długotrwale jest osoba pozostająca w rejestrach urzędów pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Definicja w obecnym brzmieniu wprowadzona została nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie z dniem 1 lutego 2009 r.

Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy między innymi osoby długotrwale bezrobotne uznane zostały za będące w szcze-

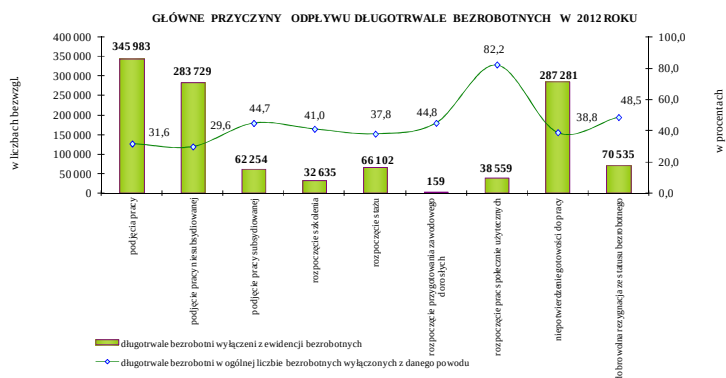
gólnej sytuacji na rynku pracy i do których skierowane powinny być różnego rodzaju działania mające na celu ich aktywizację.

Według stanu **w końcu 2012 r. zarejestrowanych było 1 073,4 tys. osób długotrwale bezrobotnych**. W porównaniu do stanu z końca 2011 r. odnotowano wzrost o 76,8 tys. osób. Liczba długotrwale bezrobotnych wzrosła o 7,7% przy wzroście liczby bezrobotnych ogółem 7,8%. Zmniejszył się odsetek długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych z 50,3% w 2011 r. do 50,2% w roku 2012.

Prawo do zasiłku posiadało 4,5 tys. długotrwale bezrobotnych, tj. 1,3% ogółu bezrobotnych z prawem do zasiłku i 0,4% długotrwale bezrobotnych.

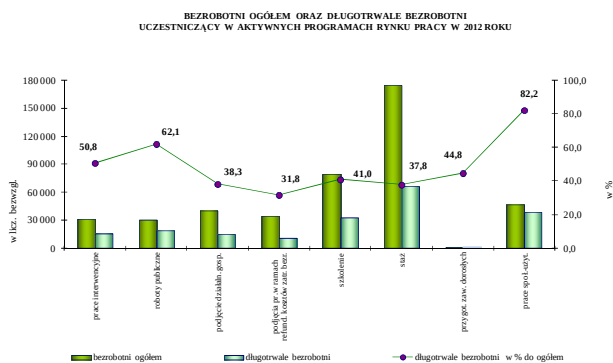
W 2012 r. status osoby długotrwale bezrobotnej uzyskało 1 013,4 tys. osób, tj. 34,6 tys. osób mniej niż w 2011 r. Stanowiło to 38,2% napływu bezrobotnych w tym okresie. Z kolei **odpływ z bezrobocia długotrwale bezrobotnych wyniósł 936,5 tys. osób**, czyli był o 21,1 tys. osób niższy niż w 2011 r. (2,2%). Długotrwale bezrobotni wyłączeni z ewidencji stanowili 37,4% ogółu wyrejestrowanych w 2012 r.

Podstawowym powodem odpływu osób długotrwale bezrobotnych były podjęcia pracy przez 346,0 tys. długotrwale bezrobotnych (36,9% odpływu długotrwale bezrobotnych). Liczba długotrwale bezrobotnych wyłączonych z powodu podjęcia pracy była o 3,2 tys. (1,0%) osób mniejsza niż przed rokiem, przy czym podjęcia pracy niesubsydiowanej zmniejszyły się o 19,4 tys. osób (6,4%), zaś subsydiowane zatrudnienie podjęło 16,3 tys. osób (35,4%) długotrwale bezrobotnych więcej niż przed rokiem.

W 2012 r. prace niesubsydiowane podjęło 283,7 tys. osób z omawianej grupy (30,3% wyłączeń długotrwale bezrobotnych), natomiast subsydiowane zatrudnienie podjęło 62,3 tys. osób (6,6% odpływu długotrwale bezrobotnych).

W 2012 r. udział w aktywnych programach rynku pracy w Polsce rozpoczęło 199,7 tys. osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 45,3% ogółu bezrobotnych, którzy rozpoczęli udział w aktywnych programach. W porównaniu z 2011 r. liczba objętych aktywnymi programami długotrwale bezrobotnych zwiększyła się o 57,3 tys. osób tj. o 40,3%.

W omawianym okresie w ramach prac interwencyjnych zatrudniono 16,0 tys. długotrwale bezrobotnych (2,8 tys. osób więcej niż przed rokiem), roboty publiczne podjęło 18,9 tys. osób (6,1 tys. osób więcej). Otrzymanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej było powodem wyłączenia z ewidencji 15,4 tys. osób długotrwale bezrobotnych (wzrost o 5,2 tys. osób w porównaniu do 2011 r.) zaś pracę w ramach otrzymanych przez pracodawcę środków na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego podjęło 10,9 tys. osób (wzrost o 2,0 tys. osób). Wśród ogółu bezrobotnych, którzy podjęli działalność gospodarczą osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 38,3%. Najprawdopodobniej z powodu wyższego wieku oraz niższego w stosunku do pozostałych bezrobotnych poziomu wykształcenia osoby długotrwale bezrobotne rzadziej niż pozostali bezrobotni decydowały się na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2012 r. długotrwale bezrobotni stanowili 50,8% osób, które rozpoczęły prace interwencyjne oraz 62,1% rozpoczynających roboty publiczne. Wysoki był udział długotrwale bezrobotnych wśród rozpoczynających prace społecznie użyteczne – 82,2%.

W 2012 r. gotowości do pracy nie potwierdziło 287,3 tys. długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 38,8% odpływu z tego powodu wśród bezrobotnych ogółem. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 70,5 tys. osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 48,5% wyłączeń z tego powodu. Jednocześnie aż 79,7% osób, które zostały wyłączone ze statystyki urzędów pracy z powodu ukończenia 60/65 lat było długotrwale bezrobotnymi.

W 2012 r. gotowości do pracy nie potwierdziło 287,3 tys. długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 38,8% odpływu z tego powodu wśród bezrobotnych ogółem. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 70,5 tys. osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 48,5% wyłączeń z tego powodu. Jednocześnie aż 79,7% osób, które zostały wyłączone ze statystyki urzędów pracy z powodu ukończenia 60/65 lat było długotrwale bezrobotnymi.

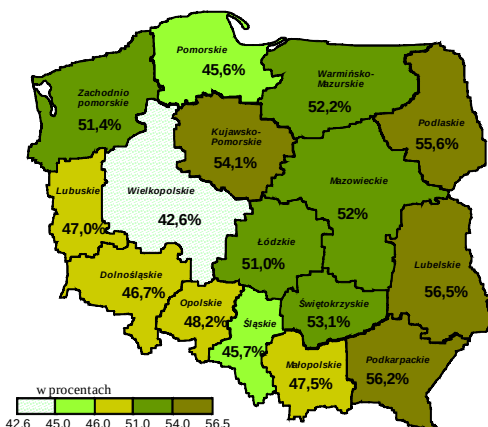
Terytorialne zróżnicowanie długotrwałego bezrobocia.

Terytorialne zróżnicowanie jest cechą charakterystyczną polskiego rynku pracy. W związku z tym również poziom długotrwałego bezrobocia jest zróżnicowany w poszczególnych regionach kraju.

Najwyższą liczbę długotrwale bezrobotnych w końcu 2012 r. odnotowano w ewidencji urzędów pracy w województwach: mazowieckim (141,4 tys. osób), śląskim (93,9 tys. osób) i podkarpackim (86,5 tys. osób). Najmniej długotrwale bezrobotnych wystąpiło w województwach opolskim (25,0 tys. osób), lubuskim (28,5 tys. osób) i podlaskim (38,2 tys. osób). Województwa te, charakteryzuje także najmniejszą liczbą bezrobotnych ogółem.

UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM
W WOJEWÓDZTWIE
(w procentach)

Stan w końcu 2012 r.

W końcu omawianego okresu **odsetek długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 42,6% w województwie wielkopolskim do 56,5% w województwie lubelskim.** Tym samym rozpiętość wskaźnika udziału długotrwale bezrobotnych w danym województwie w liczbie ogółem zarejestrowanych w danym województwie wyniosła 13,9 pkt. proc. czyli nieznacznie wzrosła w porównaniu do roku 2011, kiedy to odnotowano wartość tego wskaźnika na poziomie 13,7 pkt. proc. Oznacza to, że terytorialne dysproporcje na poziomie województw uległy niewielkiemu wzrostowi.

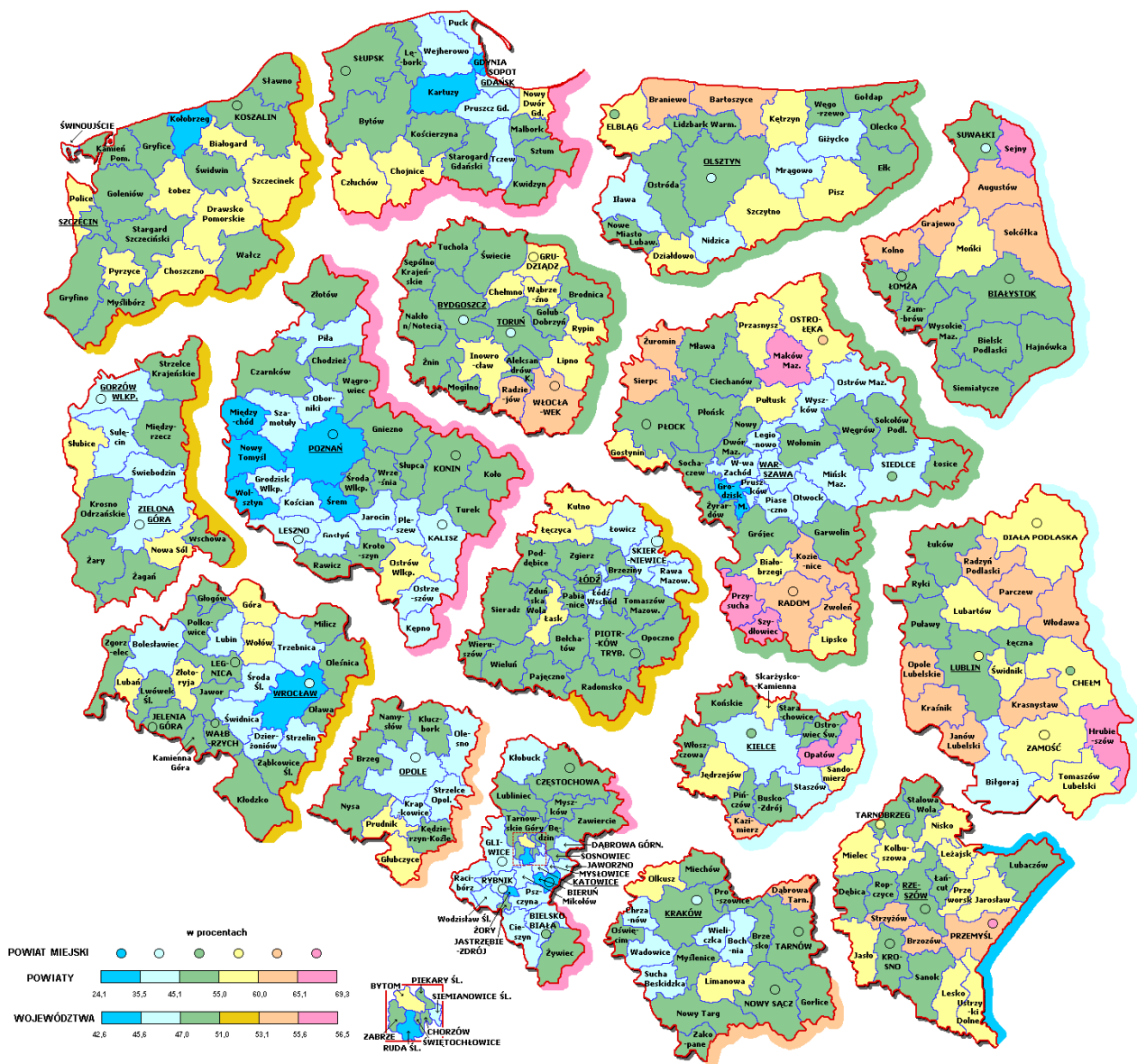
W przypadku powiatów odsetek długotrwale bezrobotnych kształtował się w przedziale od 24,1% w powiecie

pozańskim do 69,3% w M. Przemysł. Rozpiętość wskaźnika wyniosła 45,2 pkt. proc. i była mniejsza o 1,8 pkt. proc. niż w roku 2011.

Na uwagę zasługuje fakt, że w 189 powiatach odsetek długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem był niższy lub równy średniej krajowej (50,2%) a w 190 powiatach był od niej wyższy.

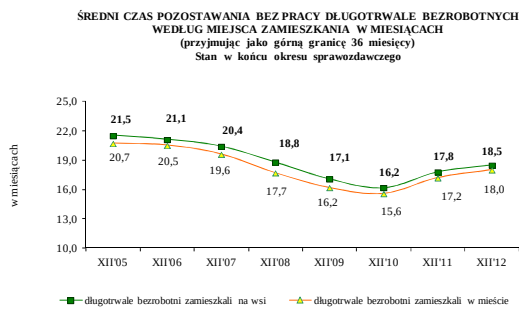
Najniższe odsetki długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiatach poznańskim (24,1%), nowotomyskim (24,8%) oraz międzychodzkiem (27%). Najwyższe odsetki długotrwale bezrobotnych odnotowano w M. Przemysł (69,3%), w powiecie opatowskim (68,5%) oraz powiecie przysuskim (68,3%).

Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2012 r.

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
Najwyższa wartość w %	56,9	56,5	69,3	69,3
Najniższa wartość w %	43,2	42,6	22,3	24,1
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	13,7	13,9	47,0	45,2

Długotrwale bezrobotni zamieszkaali na wsi i w mieście

Wśród osób długotrwale bezrobotnych w końcu 2012 r. było 484,8 tys. osób zamieszkałych na wsi (45,2% ogółu długotrwale bezrobotnych) i 588,7 tys. osób zamieszkałych w mieście (54,8%). W liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi status długotrwale bezrobotnego posiadało 51,6%, natomiast wśród bezrobotnych w mieście 49,1%.

W końcu 2012 r. średni czas pozostawania bez pracy wynosił 11,4 miesiąca, zaś dla długotrwale bezrobotnych 18,3 miesiąca. **Długotrwale bezrobotni mieszkańcy wsi pozostawali w ewidencji bezrobotnych dłużej niż**

mieszkańcy miast (18,5 miesiąca na wsi wobec 18,0 miesięcy w mieście).

Osoby długotrwale bezrobotne na wsi są młodsze niż w mieście ale też gorzej wykształcone. W końcu 2012 r. 48,4% długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi miało mniej niż 35 lat, w mieście 37,3%. Wykształceniem wyższym legitymowało się 11,3% długotrwale bezrobotnych mieszkańców miast, wobec 7% na wsi. Z kolei wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej posiadało 56,4% osób długotrwale bezrobotnych zamieszkałych w mieście (na wsi 64,7%).

Długotrwale bezrobotne według płci

Wśród osób długotrwale bezrobotnych, podobnie, jak w populacji bezrobotnych ogółem przeważają kobiety. W końcu 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 600,5 tys. kobiet długotrwale bezrobotnych i 472,9 tys. mężczyzn.

Odsetek kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych zmniejszył się z 56,9% w roku 2011 do 55,9% w końcu 2012 r. zatem odnotowano spadek o 0,1 pkt. proc. W tym samym okresie odsetek kobiet wśród zarejestrowanych ogółem zmalał o 2,1 pkt. proc. (z 53,5% do 51,4%).

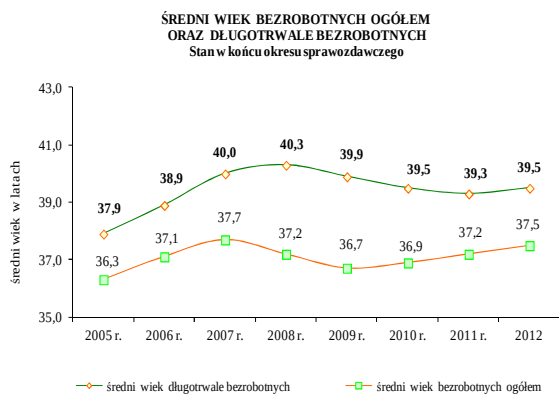
Kobiety długotrwale bezrobotne w końcu omawianego okresu stanowiły 54,6% ogółu zarejestrowanych kobiet, a mężczyźni długotrwale bezrobotni stanowili 45,6% ogółu zarejestrowanych mężczyzn.

W populacji bezrobotnych ogółem w końcu 2012 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 106 kobiet, a w **przypadku długotrwale bezrobotnych na 100 mężczyzn przypadało 127 kobiet długotrwale bezrobotnych (w 2011 wskaźnik ten wyniósł 132).** Powyższe dane pozwalają na stwierdzenie, że nadal kobiety są zdecydowanie bardziej narażone na długotrwale bezrobocie.

Kobiety charakteryzuje dłuższy czas pozostawania bez pracy niż mężczyźni, choć różnica w czasie pozostawania bez pracy wyraźnie się zmniejsza. Długotrwale bezrobotne kobiety w końcu 2012 r. poszukiwały zatrudnienia przez średnio 18,8 miesiąca, podczas gdy dla mężczyzn wskaźnik ten kształtował się na poziomie 17,6 miesiąca, był więc o 1,2 miesiąca krótszy niż w przypadku kobiet.

Należy także zaznaczyć, że zarówno kobiety bezrobotne ogółem, jak i długotrwale bezrobotne mają większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia i dłużej pozostają bezrobotne mimo, iż są młodsze oraz lepiej wykształcone.

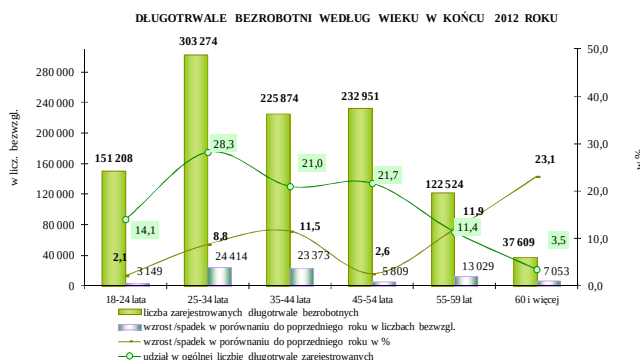
Długotrwale bezrobotni według wieku

W końcu 2012 r. średni wiek zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych wyniósł 37,5 roku, **zaś średni wiek długotrwale bezrobotnych wyniósł 39,5 lat, czyli był dokładnie 2 lata dłuższy.** Dla porównania w końcu 2011 r. średni wiek bezrobotnych ogółem wynosił 37,2 lat, a dla długotrwale bezrobotnych 39,3 lat.

W strukturze osób długotrwale bezrobotnych w końcu 2012 r. znajdowało się 151,2 tys. osób długotrwale bezrobotnych w wieku 18-24 lata i stanowiły one 14,1% omawianej kategorii bezrobotnych. Wśród bezrobotnych ogółem młodzież stanowiła 19,9%, a więc odsetek bezrobotnych w wieku 18-24 lata był wyższy niż wśród długotrwale bezrobotnych.

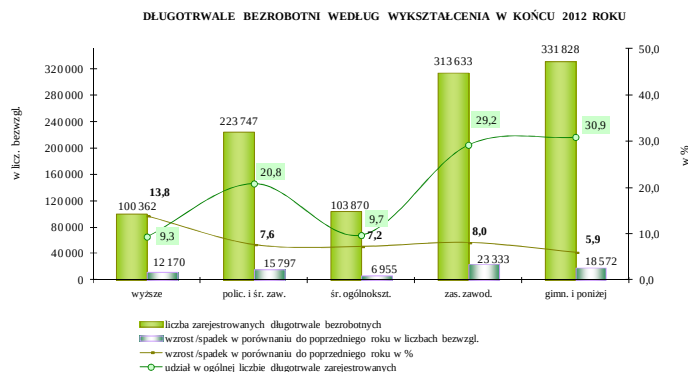
Najbardziej liczną grupę wśród długotrwale bezrobotnych - 28,3% stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (29,4% wśród ogółu bezrobotnych) oraz w wieku 45-54 lata - 21,7% (18,7% w liczbie bezrobotnych ogółem).

Najbardziej narażone na znalezienie się w grupie długotrwale bezrobotnych są osoby w starszych grupach wiekowych. Udział długotrwale bezrobotnych w ogółem zarejestrowanych w poszczególnych grupach wiekowych w końcu 2012 r. kształtował się od 35,6% w grupie bezrobotnych w wieku 18-24 lata do 63,2% dla osób w wieku 60-64 lata. Potwierdza to, że wraz z wiekiem zmniejszają się szanse na szybkie uzyskanie zatrudnienia.

Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia

Mimo dynamicznego wzrostu liczby bezrobotnych legitymujących się dyplomami wyższych uczelni nadal w ewidencji urzędów pracy pozostaje najmniej osób posiadających wykształcenie wyższe. W końcu 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 100,4 tys. osób długotrwale bezrobotnych z wyższym wykształceniem i stanowiły one 9,3% długotrwale bezrobotnych. Przy czym należy zaznaczyć, że osoby długotrwale bezrobotne mają niższy poziom wykształcenia niż zarejestrowani ogółem, gdyż w ogólnej liczbie bezrobotnych odsetek osób z wyższym wykształceniem wynosi 11,7%. Wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej posiadało 55,6% bezrobotnych ogółem i 60,1% długotrwale bezrobotnych.

Wykształceniu przypisuje się kluczowe znaczenie w kontekście poszukiwania zatrudnienia. Im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsze prawdopodobieństwo znalezienia się w sytuacji długotrwałego bezrobocia, co nie oznacza, że samo posiadanie wyższego wykształcenia wyklucza długie pozostawanie bez pracy.

W końcu 2012 r. wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym odsetek długotrwale bezrobotnych był najniższy i wyniósł 40,0%. W pozostałych grupach ze względu na poziom

wykształcenia odsetek ten wzrastał do 56,9% dla bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Należy jednak zauważyć, że większe szanse na krótsze pozostawanie bez pracy miały osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (45,9% długotrwale bezrobotnych wśród zarejestrowanych z tym wykształceniem) niż policealnym i średnim zawodowym (47,4%).

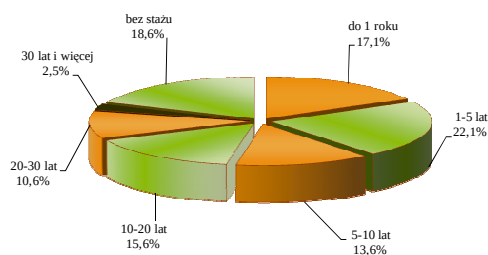
Długotrwale bezrobotni według stażu pracy

W końcu 2012 r. wśród długotrwale bezrobotnych było 199,6 tys. osób bez stażu pracy, co stanowiło 18,6% długotrwale bezrobotnych. Kategoria ta prawdopodobnie dotyczy ludzi młodych i dopiero wchodzących na rynek pracy.

Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat - 26,7 tys. osób, tj. 2,5% długotrwale bezrobotnych.

W końcu omawianego okresu najwyższe prawdopodobieństwo znalezienia się w grupie długotrwale bezrobotnych dotyczyło osób posiadających staż pracy do 1 roku - 55,7% bezrobotnych w tej grupie spełniało kryteria by być zaliczonym do kategorii długotrwale bezrobotnych. Jednocześnie wśród osób bez stażu pracy odsetek ten był niższy i wynosił 50,3%. W najlepszej

DLUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY
Stan w końcu 2012 r.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

sytuacji były osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 32,5% bezrobotnych w tej grupie było długotrwale bezrobotnymi, co może wynikać z faktu, że osoby te w miarę szybko nabywają prawo do świadczeń przedemerytalnych lub osiągają wiek emerytalny.

Opracowano: Wydział Analiz i Statystyki (LM, WK)